

20. februar 2008

Projektbeskrivelse for evaluering af lokaludvalg i København

København etablerer nu lokaludvalg i alle bydele. Meningen er at styrke nærdemokratiet og skabe et bindeled mellem kommune og lokalsamfund.

Lokaludvalgene har tre hovedopgaver: Den første består i at lokaludvalgene selvstændigt udmønter en årlig pulje. I samspil med kommunen udvikler lokaludvalgene derudover en bydelsplan. Endelig er lokaludvalgene et bindeled i kraft af en hørings- og udtaleret, der også rækker udover kommuneegrænsen.

Meningen med evalueringen er at synliggøre de kritiske faktorer i at lokaludvalgene kan opfylde formålet. Evalueringsspørgsmålet er: *Hvad er de kritiske faktorer i at lokaludvalg gennem sin opgavevaretagelse kan styrke nærdemokratiet og hvordan lokaludvalg kan blive et bindeled mellem kommune og lokalsamfund?*

Endelig er det hensigten, at evalueringen på sigt kan danne udgangspunkt for senere status-evalueringer, som tager temperaturen på lokaludvalgenes succes.

1. Evalueringsdesign

Evalueringen gennemføres som en fremadrettet procesevaluering med to overordnede formål

- *At forbedre og fokusere lokaludvalgenes opgavevaretagelse:* hvor kan der med fordel gøres en indsats og en forskel, hvad er vigtigt og hvad er mindre vigtigt – og for hvem? Hvad vil lokaludvalgene blive målt på (succeskriterier) i forhold til borgerne, de centrale politikere og forvaltningerne?
- *At udvikle samspillet mellem lokaludvalg og forvaltning og koordinering mellem forvaltningerne:* hvordan kan forvaltningerne bruge lokaludvalgene til at gøre det bedre i forhold til at nå borgerne? Og kan forvaltningerne evt. bruge lokaludvalgene til at forbedre koordineringen mellem forvaltningerne indbyrdes, fx gennem at kortlægge kendskabet til tværgående aktiviteter i den enkelte bydel?

Evalueringen gennemføres i tre faser, hvor den nye viden der skabes undervejs i processen nyttiggøres i den efterfølgende fase (se også tidsplanen under punkt 4):

1. I den første fase synliggøres det enkelte lokaludvalgsmedlems opfattelse af, hvad det indebærer at styrke nærdemokratiet og være et bindeled, hvad det særlige ved lokaludvalg er og endelig hvad succeskriterierne er for den enkelte.
2. I anden fase inddrages borgere, forvaltningsmedarbejdere og –ledere samt centrale politikere og deres syn på lokaludvalgene.
3. Endelig præsenteres lokaludvalgsmedlemmerne i evalueringens tredje og afsluttende fase for forskelle og ligheder mellem deres eget og andres syn på sagen.

Evalueringens *første fase* består af én times fokusgruppesamtale med 8 repræsentanter fra hvert af de 8 lokaludvalg. Samtalen fokuserer på fire emner:

- Nærdemokrati,
- lokaludvalget som bindeled,
- det særlige ved lokaludvalg og
- succeskriterier.

Inden samtalen inviteres alle lokaludvalgsmedlemmer til at svare på fire åbne spørgsmål knyttet til de fire emner. Invitationen til medlemmerne og spørgsmålene fremgår af bilag 1.

Det præcise indhold i fokusgruppesamtalerne og interviews i evalueringens *anden fase* fastlægges i lyset af den viden, der skabes i evalueringens første fase. Udviklingen af spørgeskemaet til fokusgruppesamtaler med forvaltningsmedarbejdere og –ledere vil ske ud fra det i bilag 2 vedlagte referat af en fokusgruppesamtale med lokaludvalgssekretærer samt kommunens notat ”God skik for samarbejdet” mellem lokaludvalg og forvaltninger.

I evalueringens *tredje fase* præsenteres alle lokaludvalgsmedlemmerne på en mini-konference for forskelle og ligheder mellem deres egne syn på nærdemokrati, lokaludvalg som bindeled, det særlige ved lokaludvalg og succeskriterier. Desuden lægges der op til en drøftelse af forskelle og ligheder på opfattelsen hos borgere, forvaltningsmedarbejdere – og ledere samt centrale politikere. Endelig vil et udkast til evalueringens slutrapport blive fremlagt og der vil være tid til en drøftelse af den.

Teoretisk og metodisk bygger evalueringen i øvrigt på den litteratur, der fremgår af referencelisten (punkt 7).

2. Evalueringens datamateriale

Evalueringen bygger primært på spørgeskemasvar fra/fokusgruppesamtaler med ca. 230 personer, herunder samtlige lokaludvalgsmedlemmer og -sekretærer, udvalgte borgere fra lokalområderne, forvaltningsmedarbejdere og ledere samt centrale politikere.

3. Arbejdsfordeling

Kommunen

- står for det praktiske omkring afvikling af fokusgruppesamtaler, seminarer og mini-konference, herunder indkaldelse af deltagere, fremskaffelse af mødelokale og trykning af rapport.

Evaluators

- planlægger indholdet i fokusgruppesamtaler og interviews med enkeltpersoner
- udformer breve til deltagere i samtaler og interviews
- står for det praktiske omkring afvikling af enkeltpersoninterview med centrale politikere
- gennemfører fokusgruppesamtaler og enkeltpersoninterviews
- udarbejder referater af fokusgruppesamtaler og enkeltpersoninterview
- udarbejder tre delrapporter og en slutrapport

4. Tidsplan

Evalueringen strækker sig over perioden december 2007 til september 2008 efter følgende tidsplan:

- Januar 2008: en 2 timers fokusgruppesamtale med alle lokaludvalgssekretærer

- April 2008: én times fokusgruppesamtale med 8 repræsentanter fra hvert af de 8 lokaludvalg.
- Maj 2008: 2 timers kompetenceudviklingsseminar for 8 forvaltningsmedarbejdere. I forbindelse med seminaret gennemføres fokusgruppesamtale med forvaltningsmedarbejderne.
- Maj 2008: 2 timers lederudviklingsseminar for 8 ledere. I forbindelse med seminaret gennemføres fokusgruppesamtale med lederne.
- Maj 2008: gennemførelse af enkeltpersoninterview med 4 centrale politikere.
- 19. maj 2008: dialog med lokaludvalgsformænd om spørgeskema til borgersamtaler, bidrag til slutrapporten og program for minikonferencen.
- Juni 2008: tre 2 timers fokusgruppesamtaler med i alt 24 borgere.
- August (ultimo) 2008: 2 timers mini-konference for alle lokaludvalgsmedlemmer og sekretærer med fremlæggelse og drøftelse af udkast til slutrapport.
- September (ultimo) 2008: rapporten færdiggøres og afleveres.

5. Afrapportering

Evalueringen afrapporteres i form af referater, delrapporter og en slutrapport.

Hver af de 14 fokusgruppesamtaler afrapporteres i et journalistisk referat med udvalgte citater i anonymiseret form (ca 5 sider).

Derudover afrapporteres evalueringen i tre delrapporter:

- en delrapport med sammenfatning af hovedresultaterne af fokusgruppesamtaler med lokaludvalg og sekretærer (ca 10 sider)
- en delrapport med sammenfatning af fokusgruppesamtaler med borgere (ca 10 sider)
- en delrapport med sammenfatning af fokusgruppesamtaler med forvaltningsmedarbejdere, ledere og enkeltpersoninterviews med politikere.(ca 10 sider)

Endelig afrapporteres evalueringen i en slutrapport 'Evaluering af lokaludvalg i København' med fokus på de kritiske faktorer i at lokaludvalgene gennem deres opgavevaretagelse kan opfylde formålet (ca 15 sider). Lokaludvalgene inviteres til at bidrage til slutrapporten.

6. Kontaktpersoner

Kommunens kontaktperson

Birgitte Frimer-Larsen bfl@okf.kk.dk tlf 33 66 21 65

Evaluators

Gunnar Gjelstrup gjelstrup@ruc.dk tlf (arb): 46742182, (hj): 35261476

7. Referencer

Andersson, Marianne, Gunnar Gjelstrup, Anna Koch, Grete Korremann og Jørgen Nielsen (1989) *Lokaludvalg – en vej til demokrati og effektivitet?* København: AKFs forlag.
 Borre, Bjørn og Gunnar Gjelstrup (2006) *Fra bydelsråd til lokaludvalg i København*. KEOP 10:4.
 Bäck, Henry, Gunnar Gjelstrup, Marit Helgesen, Folke Johansson, Jan Erling Klausen (2005) *Urban Political Decentralisation. Six Scandinavian Cities*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Gjelstrup, Gunnar (2000) *Processer kan gøre en forskel*. København: Valby Bydelsråd.
Gjelstrup, Gunnar (2001) "Bydelsstyrets kerne: Når omsorg for borgerens fugle bliver politik"
Kapitel 3 i *Bydelsforsøg i Valby*. København: Valby Bydelsråd.
Gjelstrup, Gunnar (2004) *Pragmatisk evaluering*. Sosiologi i dag, årgang 34, 4/2004. Oslo: Novus Forlag.